

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjevi br. 19544/15 i 44792/16
Janko OREŠČANIN
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 7. veljače 2023. u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjeve (br. 19544/15 i 44792/16) protiv Republike Hrvatske koje je hrvatski državljanin g. Janko Oreščanin („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1934. godine i živio je u Blatuši i kojeg je prvotno zastupao g. L. Šušak, a zatim gđa S. Čanković, odvjetnici iz Zagreba, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 17. travnja 2015. odnosno 28. srpnja 2016.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima na temelju članka 6. stavka 1. i članka 14. Konvencije te članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, a da se ostatak zahtjeva br. 44792/16 odbaci kao nedopušten, očitovanja stranaka, nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPOROVA

1. Zahtjevi se odnose na podnositeljeve prigovore na temelju članka 6. stavka 1. i članka 14. Konvencije te članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju zbog navodno proizvoljnih i diskriminirajućih odluka domaćih sudova donesenih u dvama parničnim postupcima koje je podnositelj pokrenuo protiv države.

2. Podnositeljeva je kuća spaljena, a njegove pokretnine iz kuće spaljene su ili ukradene u kolovozu 1995.

3. Podnositelj zahtjeva podnio je dvije tužbe protiv države, jednu 3. lipnja 2004. i drugu 3. srpnja 2007., kojima je tražio naknadu štete u vezi s krađom i uništenjem njegovih pokretnina i spaljivanjem njegove kuće, navodno od strane pripadnika Hrvatske vojske.

4. U dvama parničnim postupcima nekoliko je svjedoka iskazivalo da je podnositelj zahtjeva imućna osoba koja je imala više komada poljoprivredne opreme i veliku potpuno namještenu kuću. Iskazivali su i da su vidjeli hrvatske vojnike stacionirane u kući podnositelja zahtjeva koji su iz nje uzeli predmete te su zapalili kuću.

5. Dana 4. lipnja 2007. odnosno 14. studenoga 2008. prvostupanjski sud odbio je tužbene zahtjeve podnositelja zahtjeva uz obrazloženje da nije dokazao da je bio vlasnik pokretnina navedenih u tužbi; da su njegovu imovinu uzeli i kuću zapalili pripadnici Hrvatske vojske i da šteta za koju je tražio naknadu ne predstavlja ratnu štetu (za koju država nije odgovorna).

6. Navedene presude je 9. prosinca 2010. i 13. veljače 2014. potvrdio žalbeni sud, koji je naveo i da su podnositeljevi tužbeni zahtjevi u svakom slučaju podneseni izvan općeg zakonskog roka zastare.

7. Dana 19. veljače 2014. i 11. ožujka 2015. Vrhovni sud odbio je podnositeljeve revizije protiv presuda nižih sudova.

8. Dana 15. listopada 2014. i 11. veljače 2016. Ustavni sud odbacio je ustavne tužbe podnositelja zahtjeva. Rješenja o odbačaju dostavljena su punomoćniku podnositelja zahtjeva 23. listopada 2014., odnosno 19. veljače 2016.

9. U oba predmeta podnositelj zahtjeva prigovorio je, na temelju članka 6. stavka 1. i članka 14. Konvencije te članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, da su činjenična utvrđenja domaćih sudova proizvoljna, u suprotnosti s dostupnim dokazima, nespojiva sa stvarnim događajima i diskriminirajuća na temelju njegova srpskog etničkog podrijetla.

OCJENA SUDA

A. Uvodne napomene

10. Podnositelj zahtjeva preminuo je 23. veljače 2017. Dana 13. travnja 2018. njegova supruga i sin izrazili su želju da ustraju u zahtjevima u njegovo ime. U skladu sa svojom dobro utvrđenom sudskom praksom o tom pitanju (vidi *Trivkanović protiv Hrvatske (br. 2)*, br. 54916/16, stavci 44. – 47., 21. siječnja 2021.), Sud smatra da članovi uže obitelji podnositelja zahtjeva imaju aktivnu legitimaciju ustrajati u postupku umjesto podnositelja zahtjeva.

11. Uzimajući u obzir povezan predmet spora podnesenih zahtjeva, Sud smatra prikladnim ispitati ih zajedno u jednoj odluci.

12. Sud dalje smatra da nije potrebno ispitati razne prigovore o nedopuštenosti koje je Vlada iznijela u ovim zahtjevima jer su zahtjevi u svakom slučaju nedopušteni iz razloga navedenih u nastavku.

B. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije

13. Sud primjećuje da su domaći sudovi u konačnici odbacili tužbene zahtjeve podnositelja zahtjeva utvrdivši da su oni u svakom slučaju zastarjeli (vidi stavak 6 ove odluke). Primijenili su opće zakonske rokove zastare na temelju članka 376. Zakona o obveznim odnosima u odnosu na građanska potraživanja, a ne rokove koji bi bili primjenjivi da je šteta za koju je tražena naknada bila posljedica kaznenog djela (članak 377. Zakona o obveznim odnosima).

14. Sud je već ispitao isto pitanje u nekoliko predmeta protiv Hrvatske (vidi, primjerice, predmete *Baničević protiv Hrvatske* (odl.), br. 44252/10, stavak 33., 2. listopada 2012.; i *Nijemčević protiv Hrvatske* (odl.) [Odbor], br. 51519/12, stavak 49., 11. rujna 2018.) i utvrdio da su u skladu s utvrđenom praksom domaćih sudova rokovi zastare u pogledu kaznenih djela koja su uzrokovala štetu o kojoj je riječ primjenjiva samo ako su osobe koje su uzrokovale štetu bile osuđene pravomoćnom kaznenom presudom. U ovom predmetu bilo je nesporno da pojedinačni počinitelji nikada nisu otkriveni i da nisu donesene nikakve osude.

15. Sud nadalje primjećuje da podnositelj zahtjeva nikada nije osporavao (ni u domaćem postupku ni pred Sudom) način na koji su domaći sudovi izračunali opće zakonske rokove zastare na temelju članka 376. Zakona o obveznim odnosima kada su zaključili da su njegovi tužbeni zahtjevi podneseni nakon isteka tih rokova. Sud to ne može učiniti na vlastitu inicijativu (usporedi *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 126., 20. ožujka 2018.). Iz toga proizlazi da bi oba građanska zahtjeva podnositelja zahtjeva u svakom slučaju bila odbijena jer su zastarjela.

16. Prema tome, u okolnostima u kojima bi oba tužbena zahtjeva podnositelja zahtjeva u svakom slučaju bila odbijena jer su zastarjela, Sud utvrđuje da podnositelj zahtjeva nije pretrpio značajnu štetu zbog povrede kojoj prigovara, odnosno, navodnih proizvoljnih utvrđenja domaćih sudova da nije dokazao da su počinitelji bili vojnici Hrvatske vojske te da šteta nije predstavljala ratnu štetu (vidi, *mutatis mutandis*, *Grozđanić i Gršković-Grozđanić protiv Hrvatske*, br. 43326/13, stavak 128., 28. siječnja 2021.).

17. Sud nadalje primjećuje da je uspostavio jasnu i opsežnu sudsku praksu u vezi s prigovorima koji se odnose na proizvoljne i očigledno nerazumne odluke domaćih sudova, što uključuje i predmete koji su se vodili protiv Hrvatske (vidi, primjerice, *Bochan protiv Ukrajine (br. 2)* [VV], br. 22251/08, stavci 61. – 65., ECHR 2015; i *Baljok i drugi protiv Hrvatske*, br. 41295/19, stavci 35. i 41., 25. studenoga 2021.). Stoga se ispitivanjem

osnovanosti podnositeljeva prigovora ne bi ništa dodalo u tom pogledu. Sud stoga zaključuje da interesi poštovanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima ne zahtijevaju ispitivanje osnovanosti ovog prigovora.

18. S obzirom na gore navedena utvrđenja, Sud zaključuje da je prigovor na temelju članka 6. stavka 1. nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (b) Konvencije jer podnositelj zahtjeva nije pretrpio značajnu štetu te da se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

C. Navodna povreda članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

19. Uzimajući u obzir činjenicu da su podnositeljeve tužbe za naknadu štete protiv države odbijene jer su u svakom slučaju bile podnesene izvan općih zakonskih rokova zastare, čiji izračun podnositelj nikada nije osporio (vidi stavak 15 ove odluke), Sud utvrđuje da podnositeljevi tužbeni zahtjevi nisu imali dovoljno uporište u nacionalnom pravu da ih se smatra „vlasništvom” u smislu članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (vidi gore navedeni predmet *Radomilja i drugi*, stavak 142.).

20. Iz toga proizlazi da je prigovor na temelju članka 1. Protokola br. 1 nedopušten jer je nespojiv *ratione materiae* s odredbama Konvencije u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) i mora biti odbačen sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

D. Navodna povreda članka 14. Konvencije u vezi s člankom 6. stavkom 1. i člankom 1. Protokola br. 1

21. Kada je riječ o članku 14. Konvencije i podnositeljevu upućivanju na njegovo srpsko etničko podrijetlo kao razlogu za proizvoljna činjenična utvrđenja domaćih sudova, Sud ponavlja da članak 14. ne postoji samostalno, već ima važnu ulogu tako što nadopunjuje druge odredbe Konvencije i njezinih protokola (vidi *Mileusnić i Mileusnić-Espenheim protiv Hrvatske*, br. 66953/09, stavak 74., 19. veljače 2015.).

22. S obzirom da su tužbeni zahtjevi podnositelja odbijeni jer su u svakom slučaju bili zastarjeli (vidi stavak 15 ove odluke), Sud smatra da ne preostaju nikakva daljnja pitanja koja treba ispitati na temelju članka 14. Konvencije.

23. Iz toga proizlazi da se ovaj dio zahtjeva mora odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

odlučuje spojiti zahtjeve;

utvrđuje da su zahtjevi nedopušteni.

ODLUKA OREŠČANIN protiv HRVATSKE

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana
9. ožujka 2023.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524